

ανθρωπιστής» και την περίπτωση του ιδρυτή του «Ερυθρού Σταυρού» διευκρινίζοντας τι θα πει ανθρωπιά, «Ο Ντυνάν,... και εν ειρήνη».

Τέλος γίνεται χρήση της μεθόδου της αιτιολόγησης καθώς ο συντάκτης του κειμένου στην θεματική περίοδο υποστηρίζει ότι η ανθρωπιά είναι ένας κοινόχρηστος όρος και αιτιολογείται η μεγάλη της αξία, «Η «ανθρωπιά» είναι... πολύ μεγάλη». Χαρακτηριστική είναι η χρήση της αιτιολογικής λέξης «γιατί».

β) Οι διαρθρωτικές λέξεις «έτσι» και «ωστόσο» συμβάλλουν στη συνοχή του κειμένου. Η χρήση της λέξης «έτσι» δηλώνει το συμπέρασμα από όσα έχουν ειπωθεί σχετικά με τη διαστρέβλωση του όρου της ανθρωπιάς και συμπεραίνεται ότι ο καθένας αντιλαμβάνεται με διαφορετικό τρόπο τη σημασία της.

Η λέξη «ωστόσο» δηλώνει την αντίθεση ανάμεσα στην πέμπτη και έκτη παράγραφο. Στην πέμπτη αναφέρεται ο φθόρος της ανθρωπιάς και η απώλεια των αντίθετων συναισθημάτων. Ενώ στην έκτη παράγραφο τονίζονται τα χαρακτηριστικά της αληθινής ανθρωπιάς.

B3] α) Συνώνυμα:

αναλίσκεται → ξοδεύεται, αναλώνεται

οικουμενική → καθολική, παγκόσμια

διαστρεβλώσεις → αλλοιώσεις, παραποιήσεις

ολωσδιόλου → πλήρως, ολοκληρωτικά

ευζωίας → καλοζωίας, ευτυχίας

β) Αντώνυμα:

κοινόχρηστος → ατομικός, ιδιαίτερος

συμμετοχή → αποχή/ αδιαφορία

αυτοακυρώνεται → αυτοεπιβεβαιώνεται, εγκρίνεται

γνώση → άγνοια, αμάθεια

αδιάκοπης → διακοπτόμενης, εφήμερης

B4] α) Τα εισαγωγικά στην περίπτωση «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» χρησιμοποιούνται για να μεταφέρουν αυτούσια τα λεγόμενα κάποιων ατόμων.

Στην περίπτωση της φράσης «Ερυθρού Σταυρού» τα εισαγωγικά τοποθετούνται γιατί αποτελεί ονομασία ενός οργανισμού.

β) Εκφράσεις με μεταφορική σημασία:

- ↪ Η «ανθρωπιά» είναι ... πολύ μεγάλη.
- ↪ Η καθημερινή ζωή ... τη γλυκιά ζεστασιά της.
- ↪ Η ανθρωπιά είναι κυκλική παρουσία.

Γ) Παραγωγή λόγου:***Ανθρώπινη ή ... απάνθρωποι καιροί;*****Πρόλογος**

§1η: Ο 21^{ος} αιώνας χαρακτηρίζεται από μια τρομερή αντιφατικότητα: από τη μία διαπιστώνεται υπέρμετρη πρόοδος στον τεχνολογικό και επιστημονικό τομέα καθώς επίσης και μια αδιάλειπτη προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη, από την άλλη όμως υπερμεγέθους κρίση αξιών, κυρίως ηθικών. Ανάμεσα σ' αυτές είναι ίσως η πιο σημαντική αξία η οποία αποτελεί χαρακτηριστικό του ανθρώπινου είδους : η ανθρωπιά.

Μεταβατική παράγραφος :

§2η: Μολονότι ανθρωπιά σημαίνει «ενδιαφέρομαι πραγματικά για τον συνάνθρωπο, τον συμπανώ, αποδεικνύω έμπρακτα την αλληλεγγύη μου», πολυάριθμα είναι τα φαινόμενα στις σύγχρονες κοινωνίες που αποδεικνύουν την παντελή έλλειψή της.

Κύριο μέρος**Ζήτημα 1ο: Φαινόμενα που αποδεικνύουν το έλλειμμα ανθρωπιάς****3η §: Φαινόμενα στις διαπροσωπικές σχέσεις:**

- Η αλλοτρίωση, η αποξένωση του ανθρώπου από τον διπλανό του, η απρόσωπες σχέσεις.
- ο σύγχρονος άνθρωπος, ειδικά στις μεγαλουπόλεις, βιώνει έντονα το συναίσθημα της απομόνωσης και της αποξένωσης. Άνθρωποι που ζουν τόσο κοντά αλλά που ταυτόχρονα είναι και τόσο μόνοι. Ο καθένας ασχολείται με τη δική του καλοπέραση ή με την αντιμετώπιση των προσωπικών του προβλημάτων, που στις μέρες μας όλο και πληθαίνουν, και αδιαφορεί ολοκληρωτικά και προκλητικά για το συνάνθρωπο.

4η §: Φαινόμενα κοινωνικής ζωής:

- **καταπάτηση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων:** καθημερινά σε όλα τα μέρη του πλανήτη, σε υποανάπτυκτα, αναπτυσσόμενα και

ανεπτυγμένα κράτη παραβιάζονται βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Πόλεμοι, φτώχεια, κακοποίηση γυναικών και παιδιών, παιδική εργασία, ανεργία, απουσία δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και εκπαίδευσης, αδυναμία συμμετοχής γυναικών σε κοινωνικά και πολιτικά πράγματα, στέρηση ελευθερίας του λόγου είναι μερικά μόνο από τα φαινόμενα, τα οποία αποτελούν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δικαιώματα που για την κατοχύρωσή τους έχουν δοθεί αγώνες και που όμως ακόμη και σήμερα καταπατώνται.

- **κυριαρχία τεχνολογίας και μηχανής:** τα τεχνολογικά επιτεύγματα και η μηχανή έχουν εισβάλλει και επικρατούν πλέον σε όλους τους τομείς της ζωής του ανθρώπου. Ο άνθρωπο σκέφτεται, ζει και συμπεριφέρεται με τρόπο μηχανικό, με τρόπο κάθε άλλο παρά ανθρωποκεντρικό. Σημείο αναφοράς της ζωής του δεν είναι ο άνθρωπος αλλά η τεχνολογία
- **εκδήλωση ακραίων ρατσιστικών συμπεριφορών** εις βάρος ανθρώπων με διαφορετικά χαρακτηριστικά εξαιτίας ρατσιστικών αντιλήψεων, ξενοφοβίας, και της επικράτησης στερεοτύπων.
- **εκμετάλλευση των ασθενέστερων από τους ισχυρότερους.** Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εκμετάλλευση στον χώρο εργασίας και η καταπάτηση βασικών δικαιωμάτων με σκοπό τη μεγιστοποίηση του προσωπικού κέρδους/οφέλους.
- **Η πλήρης αποστασιοποίηση και αδιαφορία των κοινωνικών ομάδων** που δεν πλήττονται από σοβαρά προβλήματα προς αυτές που πάσχουν λόγω της ανεργίας και τις γενικότερης υποβάθμισης του βιοτικού τους επιπέδου.
- **τυποποίηση και ομοιομορφία:** ένα από τα πιο επικίνδυνα στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού είναι η ομοιομορφία. Η ομοιομορφία στον τρόπο σκέψης, ζωής, συμπεριφοράς, στον τρόπο ντυσίματος και ψυχαγωγίας. Ισοπέδωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών ατόμων και λαών, ισοπέδωση στη γλώσσα, στα ήθη, στα έθιμα, στις παραδόσεις. Ο σύγχρονος άνθρωπος δεν αντιλαμβάνεται την αξία και την ομορφιά της διαφορετικότητας και παθητικά δέχεται τα μηνύματα της τυποποίησης.
- **καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος:** ο άνθρωπος χάρη στην επιστήμη και την τεχνολογία κατάφερε να επιβληθεί στη φύση και να γίνει κυρίαρχός της. Δεν υπολόγισε όμως τις δυσμενείς και επικίνδυνες συνέπειες για τον ίδιο, για τη ζωή του. Και το πιο θλιβερό είναι ότι, ακόμη και σήμερα, που βιώνει ήδη τα αποτελέσματα της οικολογικής καταστροφής, συνεχίζει να συμπεριφέρεται με τον ίδιο αλαζονικό τρόπο απέναντι στο φυσικό περιβάλλον, στο οποίο ζει.

5η §: Φαινόμενα σε διεθνές επίπεδο:

- Το αγεφύρωτο χάσμα ανάμεσα στις πλούσιες και τις φτωχές χώρες. Οι μεγάλες επιχειρήσεις του δυτικού κόσμου εκμεταλλεύονται ανθρώπους των υπανάπτυκτων χωρών . Τους «χρησιμοποιούν» ως φτηνά εργατικά χέρια χωρίς ηθικό φραγμό.
- Αδιαφορία των εύρωστων οικονομικά κρατών προς τις χώρες του «Τρίτο Κόσμου»
- Εμφύλιοι πόλεμοι (Ουκρανία)/ Τρομοκρατία (π.χ. κλοπή μαθητριών στη Νιγηρία).
- τελικά διαπιστώνουμε ότι δεν έχουμε διδαχθεί από την ιστορία, δεν έχουμε μάθει από τα λάθη μας, δεν είμαστε γνήσια και ανθρωπιστικά πεπαιδευμένοι. Τελικά, αρρωστημένες συνειδήσεις, συμπλεγματικές προσωπικότητες και οικονομικά συμφέροντα προκαλούν ακόμη και σήμερα τον όλεθρο του πολέμου. Ακόμη και εκεί που δεν συντελείται πόλεμος, επικρατεί οικονομία πολέμου. Εν καιρώ ειρήνης σε όλα τα κράτη προετοιμάζονται πολίτες για ενδεχόμενο πόλεμο.

6η §: Μεταβατική Παράγραφος :

Η έλλειψη ανθρωπιάς εκδηλώνεται διττά : αφενός ως εκμετάλλευση και η αδικία, αφετέρου , αφετέρου ως αδιαφορία και παθητικοποίηση. Ωστόσο υπάρχουν ποικίλες δράσεις για την πλήρωση του κενού αυτού.

Ζήτημα 2ο: Δραστηριότητες ατομικές και συλλογικές που αποσκοπούν στον περιορισμό αυτού του ελλείμματος:**7η §: ατομικές δραστηριότητες:**

- οικογένεια: Η διάπλαση του ατόμου ξεκινά από την οικογένεια. Στο οικογενειακό περιβάλλον λαμβάνουν τα νέα άτομα τα πρώτα ηθικά διδάγματα. Επομένως οφείλει η αγωγή της οικογένειας να αποβλέπει στην ευαισθητοποίηση προς τον συνάνθρωπο.
- παιδεία: Η παιδεία πρέπει να έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα. Να μην είναι στόχος αποκλειστικά η εξειδικευμένη γνώση αλλά να συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου. Η ανιδιοτέλεια και η ανθρωπιά θα πρέπει να αποβλέπει στην πραγματική ανακούφιση και βοήθεια του συνανθρώπου και όχι στην ανάδειξη ή εξαργύρωση οποιουδήποτε προσωπικού οφέλους.

8η §: Ομαδική δράση/εθελοντισμός:

Αποτελεσματικότερες από την προσωπική δράση σίγουρα κρίνονται οι συλλογικές ενέργειες.

- Ενεργός συμμετοχή σε πολυάριθμες οργανώσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στη χώρα μας και αλλά και διεθνώς με στόχο την άμβλυση ανθρωπιστικών και κοινωνικών προβλημάτων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας, προσπάθειες κοινωνικής ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων, ενίσχυση της εκπαίδευσης παιδιών που μειονεκτούν, υποστήριξη του πληθυσμού του Τρίτου Κόσμου, βελτίωση των υποδομών για τη διασφάλιση στοιχειωδών αγαθών, π.χ. του πόσιμου νερού, προστασία της γυναίκας σε κοινωνίες με καταφανείς ανισότητες εις βάρος της.

9η §: Πολιτική δράση:

- Η απουσία της ανθρωπιάς στη σύγχρονη κοινωνία δεν αποτελεί μόνο κοινωνικό αλλά και πολιτικό πρόβλημα. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση και δράση δεν επαρκεί. Αναγκαία κρίνεται και η συμβολή της Πολιτείας στο κέντρο του ενδιαφέροντος της οποίας πρέπει να βρίσκονται οι άνθρωποι, και ιδιαίτερα οι ευπαθείς ομάδες. Πρωταρχικής σημασίας κρίνεται η ενίσχυση του κράτους δικαίου και του κράτους πρόνοιας. (υποστήριξη των αδύναμων, σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των πολιτών, περιορισμός κάθε λογής αυθαιρεσιών εις βάρος των ασθενέστερων).
- Αντίστοιχη προσπάθεια θα πρέπει να καταβληθεί και από τη συνεργασία πολλών κρατών για την αντιμετώπιση διεθνών προβλημάτων.

Επίλογος:

10η §: Συμπερασματικά, είναι φανερό ότι η έλλειψη αυτή της ανθρωπιάς στην εποχή μας δυσχεραίνει τη κοινωνική ζωή μας αλλά και την πρόοδο σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς μας. Κάθε άνθρωπος και κάθε φορέας οφείλει να συνειδητοποιήσει την αξία του ίδιου του ανθρώπου και να δραστηριοποιηθούν όλοι για την αφύπνιση της ίδιας μας της κοινωνίας. Επομένως καθίσταται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός των αξιών μας και η επανατοποθέτηση του ανθρώπου στο κέντρο του ενδιαφέροντος μας, δηλαδή της ζωής.